JIM CAMPERS (°1990)

De fotografische diversiteit in de artistieke praktijk van Jim Campers beweegt zich op het snijvlak van het documentaire en het fictieve. Zijn focus is in grote mate gericht op natuur versus cultuur. Verschillende beelden, ontstaan vanuit een uitgebreid onderzoek, vormen een totaalconcept in ruimtelijke installaties.

Installatie De Brakke Grond, Amsterdam

Installatie Museum M, Leuven

Op een eerder intuïtieve manier combineert Campers ouder en recent werk. Hij beschouwt zijn foto's als een eclectische verzameling waar alles met elkaar in verbinding staat. Een groot archief, constant in beweging, van waaruit een narratief kan worden opgestart. Rond de diversiteit van zijn eigen archief en concepten refereert hij aan de *Whole Earth Catalog*, een Amerikaans tijdschrift, uitgegeven tussen negentien achtenzestig en negentien tweeënzeventig, dat een ongelooflijke verscheidenheid aan artikels kende: van "Hoe gebruik je een computer?" tot "Hoe bouw je een hut?". Zijn thematiek uit zich in een vergelijkbare variatie. Geschiedenis, antropologie, natuurkunde of evengoed underground literatuur kan een boeiend uitgangspunt voor onderzoek en beeldend werk vormen.

In tweeduizend achttien kreeg Campers zijn eerste solotentoonstelling in Museum M in Leuven en in het Vlaams Huis van Cultuur, De Brakke Grond, in Amsterdam.[1] *Forward Escape Into the Past*, de titel van de expo en van de op dat moment verschenen publicatie, combineert twee eerder projecten van Campers, *Let's Kill the Moonlight* en *Intranaut*. "*De fotoreeks 'Let's kill the moonlight (FC)' vertrekt vanuit de overtuigingen van de Amerikaanse wiskundige en terrorist Theodore "The Unabomber" Kaczynski. Vanaf de jaren '70 formuleerde hij kritiek op de toenemende technologisering en pleitte hij voor anarchie in harmonie met de natuur. Kaczinski zette zijn woorden kracht bij door een reeks aanslagen met bombrieven uit te voeren,*

[1] Museum M, Leuven: van 18/05/2018 – 09/09/2018 en De Brakke grond, Amsterdam: van 15/09/2018 – 13/10/2018. Het was een coproductie tussen de twee cultuurinstellingen.

waarbij verschillende doden en gewonden vielen."[2] De radicale maatschappijkritiek uit de jaren negentienzestig en -zeventig plaatst Campers tegenover het futuristisch gedachtengoed van Filippo Tommaso Marinetti (1876-1944) uit het begin van de twintigste eeuw die, in tegenstelling tot Kaczynski (1942-2023), ervoor pleitte om de technologie te omarmen. De titel van de fotografische reeks *Let's Kill the Moonlight* is ontleend aan één van de kernpunten uit het tweede manifest van de Italiaanse kunststroming. Getriggerd door het pleidooi van Kaczynski voor het herstel van vrijheid, wordt de Amerikaanse tegencultuur een tijdje het hoofdonderwerp voor Campers. Zo bezocht hij onder andere Slab City in de woestijn van California, een van de laatste vrijplaatsen van Amerika. Zonder regels of officiële infrastructuur, zoals water of elektriciteit, herinnert deze zelfvoorzienende gemeenschap aan het utopische Drop City, een van de eerste grote communes in de jaren zestig in Colorado.[3] De woonelementen van deze nieuwe samenlevingsvorm, opgebouwd uit een verzameling van onder andere auto-onderdelen van de schroothoop, inspireerden Campers.[4] Diezelfde jagers-verzamelaarsmentaliteit is terug te vinden in het scenografisch concept van de tentoonstelling in De Brakke Grond. De kunstenaar ontwerpt en bouwt hier als het ware een nieuwe fysieke ruimte in de bestaande architecturale context. Een totaalbeleving samengesteld uit een patchwork van gerecycleerde materialen, gevonden in de opslagruimtes van het cultuurhuis. Oude theaterdecorwanden, al dan niet verweerd of geschilderd, vormen zo niet enkel de drager voor fotografische beelden, maar eveneens een structuur voor een open verhaallijn.

Het samengaan van fotografie, onderzoek, narratief en installatie was ook terug te vinden bij de solotentoonstelling in Leuven. Hier nam veeleer het terug-naar-de-natuurconcept de bovenhand. De ruimtelijke uitwerking van de scenografie bestond uit wanden opgebouwd met hennepblokken, materiaal dat heel nauw aansluit bij een terugkeer-naar-de-natuurthema. Ecologie loopt als een rode draad door de expositie. De labyrintstructuur van de opstelling met bepaalde doorzichten stimuleert op die manier associaties. Zo toont Campers in beide tentoonstellingen diverse mogelijkheden binnen eenzelfde thematiek om de toeschouwer met nieuwe betekenislagen te verrassen. De foto's vormen verbanden maar staan evengoed op zichzelf.[5]

De deels in California genomen foto's werden zowel in de Brakke Grond als in Museum M gecombineerd met de reeks *Intranaut.* In zijn onderzoek naar tegenculturen in de jaren zestig kwam hij ook terecht bij psychedelica. Als uitgangspunt vertrok Campers hier van de theorieën van de Amerikaanse schrijver, filosoof, antropoloog en etnobotanicus Terence Mc Kenna (1946-2000). In een poging om de evolutietheorie te weerleggen, schrijft de auteur een bijzondere rol toe aan de consumptie van psychedelische paddenstoelen die verantwoordelijk zouden zijn voor het cognitieve luik in onze hersenen. Campers maakte studio-opnames van de hallucinogene paddenstoel, *Psilocybin Cubensis*, en trok naar het Tassiliplateau in Algerije waar de paddenstoel mogelijks ontdekt werd. De mysterieuze rotstekeningen in dat gebied zouden als een bewijs van de krachten en effecten van de paddo's worden beschouwd. Hoewel

[2] https://www.mleuven.be/programma/jim-campers

[3] Campers onderzocht Drop City uitvoerig vooraleer hij naar California reisde om een vergelijkbare samenlevingsvorm op te zoeken.

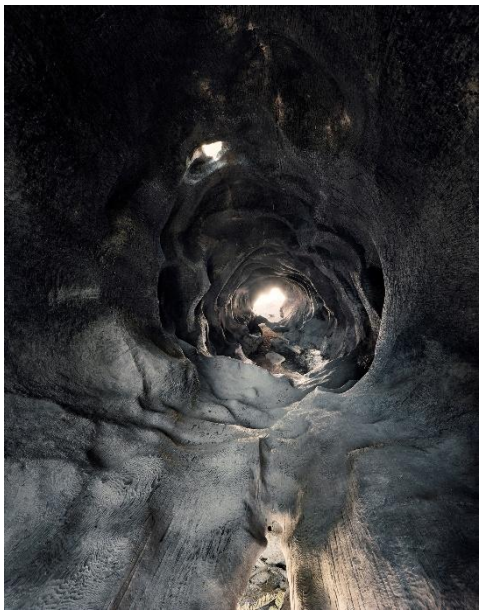
[4] Ook de eerder vermelde Kaczynski leefde in een zelf gebouwde hut.

[5] Campers werkte een aantal jaar aan het project.

heel divers op het vlak van stijl, staan landschapsfoto's, studio-opnames en eerder abstracte beelden zo met elkaar in verband.

Psilocybin Cubensis

InsideOut

De experimenten met voor Campers gelijklopende zaken goot hij in één project met als titel *Forward Into the Past*, die de verbinding vormt tussen de twee reeksen en die een alternatieve toekomst suggereert ver weg van de technologie.

Danielle Wuyts

WEBSITE

https://www.jimcampers.be/

PUBLICATIES

Campers, J., *Forward Escape Into the Past*, Gent, Art Paper Edition (APE), 2018

BRONNEN

Lezing academie Brugge DKO, 25 april 2025, aula HoWest

https://www.jimcampers.be/

https://www.mleuven.be/programma/jim-campers